අවසාන වාර පරීක්ෂණය 2015

ඉතිහාසය - I

10 ශුේණිය කාලය පැය 01 යි.

නම/ විභාග අංකය:

• අංක 01 සිට 40 තෙක් වූ පුශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැළපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.

- 01 කුසුමාසන දේවිය විවාහ කර ගැනීමෙන් උඩරට රාජධානියේ රාජාා උරුමය නීතාානුකූලව තහවුරු කරගත් රජතුමා
 - (1) දෙවන විමලධර්මසූරිය
- (2) දෙවන රාජසිංහ
- (3) පළමුවන වීමලධර්මසූරිය
- (4) වීර පරාකුම නරේන්දුසිංහ
- 02 සද්ධර්මරත්නාවලිය, පූජාවලිය හා කඳවුරු සිරිත යන ගුන්ථ රචනා වී ඇත්තේ,
 - (1) ගම්පල රාජධානි යුගයේ ය.
- (2) දඹදෙණි රාජධාති යුගයේ ය.
- (3) කුරුණෑගල රාජධානි යුගයේ ය.
- (4) කෝට්ටේ රාජධානි යුගයේ ය.
- 03 අටවෙනි වීර පරාකුමබාහු නමින් කෝට්ටේ රජ බවට පත්වූයේ,
 - (1) සපුමල් කුමාරයා ය.
- (2) අම්බුලුගල කුමාරයා ය.
- (3) කැකුලන්දල සිරිවර්ධන පතිරාජයන් ය. (4) නිශ්ශංක අලගක්කෝනාර ය.
- 04 ගම්පල රාජධානි යුගය සම්බන්ධ නිවැරදි පුකාශයක් වන්නේ,
 - (1) චෙන් හෝ නම් සෙන්පතියකු විසින් අලකේශ්වර සිරභාරයට ගෙන චීනයට ගෙනයාම.
 - (2) යාපනය රාජධානිය සපුමල් කුමාරයා ලවා ගම්පල රාජායට යටත්කර ගැනීම.
 - (3) චෝඩගංග, කාලිංගරායර් යන ආකුමණිකයින්ගේ පැමිණීම.
 - (4) බෙලිගල පර්වතය මුදුනේ දළදා මාළිගයක් තැනවීම.
- 05 අනුරාධපුර රාජධානියේ අවසන් පාලකයා වූයේ,
 - (1) හතරවන උදය රජතුමා
- (2) පස්වන මිහිඳු රජතුමා
- (3) හතරවන දප්පුල රජතුමා
- (4) තුන්වෙනි අග්බෝ රජතුමා
- 06 ''වල්වල දඬුපත් නොකපනු ඉසා'' යන පුකාශය සඳහන් වන්නේ,
 - (1) අනුරාධපුරයේ බුද්දන්නෙහෙල නම් ස්ථානයේ ඇති සෙල්ලිපියකයි.
 - (2) කොන්ඩවට්ටවාන් නම් ස්ථානයේ ඇති ටැම් ලිපියකයි.
 - (3) උඩ රංචාමඩම නම් ස්ථානයේ ඇති සෙල්ලිපියකයි.
 - (4) අභයගිරි විහාර කැණීම් වලින් සොයාගත් තඹ තහඩුවකයි.
- 07 හතරවන මිහිඳු රජතුමාගේ වේවැල්කැටිය සෙල් ලිපියට අනුව හරක් සොරකම් කර අසුවන අයට දුන් දඬුවම නම්,
 - (1) එල්ලා මැරීම
 - (2) දඬුකඳේ ගැසීම
 - (3) සොරාගත් සතුන් අයිතිකරුවන් සොයා ගොස් බාරදීමට නියම කිරීම.
 - (4) හරකාගේ ශරීරයේ තිබෙන මුදුාව, සොරාගේ නළලේ තැබීමට නියම කිරීම.
- 08 දකපති, බොජකපති හා මතරමජිබක යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,
 - (1) අතීතයේ නීති උල්ලංඝනය කළවුන්ට පැමිණවූ දඬුවම් වර්ග 3 කි.
 - (2) බදු නීතිය යටතේ අය කළ පුධාන බදු වර්ග 3 කි.
 - (3) නීතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පත් කර සිටි නිලධාරීන් තිදෙනෙකි.
 - (4) රජතුමාට සේවය සැපයු රජ මාළිගාවේ නිලධාරීන් තිදෙනෙකි.
- 09 ජේතවන විහාර කැණීම්වලින් හමුවී තිබෙන රන් තැල්ලෙන් අපට එළඹිය හැකි නිගමනයක් වන්නේ,
 - (1) එකල ජනයාගෙන් වැඩි පිරිසක් රන් ආභරණ පාවිච්චි කළ බවයි.
 - (2) රන් ආභරණ තැනීම පිළිබඳව උසස් තාක්ෂණයක් තිබී ඇති බවයි.
 - (3) වෙනත් ලෝහ වර්ගවලින් ආභරණ තැනීම එතරම් ජනපුිය නොවූ බවයි.
 - (4) රත් ආභරණ කර්මාන්තයට අභියෝගයක් විය හැකි වෙනත් කර්මාන්ත කිසිවක් නොතිබූ බවයි.

- 10 හේමමාලා කුමරිය හා දන්ත කුමරු දළදා වහන්සේ රැගෙන මෙරටට ගොඩබැස්සේ
 - (1) උතුරු වෙරළේ ජම්බුකෝළ පට්ටන වරායෙනි.
 - (2) බටහිර වෙරළේ මාතොට වරායෙනි.
 - (3) නැගෙනහිර වෙරළේ ලංකා පට්ටන වරායෙනි.
 - (4) දකුණු වෙරළේ ගොඩවාය වරායෙනි.
- 11 ''නානාදේසී'' , ''වලඤ්ඤියාර්'' , ''අයින්නුරුවර්'' යනුවෙන් සෙල්ලිපිවල සඳහන් වන්නේ,
 - (1) ලංකාවට පැමිණි ඉන්දියානු සම්භවයක් ඇති වෙළඳ සංවිධාන කිහිපයක් ගැනයි.
 - (2) ලංකාවට පැමිණි දුවිඩ වෙළෙඳුන් කිහිප දෙනෙක් ගැනයි.
 - (3) ගිණිකොණ ආසියාවේ පැවැති වරායයන් තුනක් ගැනයි.
 - (4) හෝපිටිගමු පදියේ රාජකාරි කළ වෙළෙඳුන් තිදෙනෙක් ගැනයි.
- 12 ගෘහණියක් එළදෙනකගෙන් කිරි දෝවනය කරන ආකාරය දැක්වෙන කැටයමක් හමුවී ඇත්තේ,
 - (1) සීගිරියේ නාගපබ්බ විහාර ස්ථූපයේ ධාතු ගර්භයෙනි.
 - (2) හම්බන්තොට දිස්තුික්කයේ මණ්ඩගල ස්ථානයෙන් හමුවූ සෙල්ලිපියකිනි.
 - (3) මාගම්පුර දකුණු දොරටුව අසල තිබූ වෙළඳපළකිනි.
 - (4) වෙහෙරකෙම නම් ස්ථානයේ ගල් ගුහාවකිනි.
- 13 ධාතුසේන රජතුමාගෙන් පසුව කාශාප කුමරුට රාජාය පිළිබඳව නීතාානුකූල උරුමයක් හිමි නොවූයේ,
 - (1) කාශාප කුමරුගේ මව ධාතුසේන රජුගේ දෙවන බිසවක් වූ නිසාය.
 - (2) මවගේ සහෝදරයා හා රජතුමා අතර ගැටුම් පැවතීම නිසාය.
 - (3) අගබිසවට ලැබුණු වැඩිමහල් පුතුන් සිටීම නිසාය.
 - (4) රජතුමාට රාජාාය උරුම කරදීමට වැඩිමහල් සොහොයුරකු සිටීම නිසාය.
- 14 සමස්ථ ශී් ලංකාවම පරිපාලන දිස්තිුක්කවලට වෙන්කොට එක් එක් දිස්තිුක්කවල පාලනයට මුලින්ම ඇමතිවරුන් පත් කරන ලද්දේ
 - (1) දුටුගැමුණු රජතුමා ය.
- (2) වංකනාසිකතිස්ස රජතුමා ය.
- (3) කුටකණ්ණතිස්ස රජතුමා ය.
- (4) වසභ රජතුමා ය.
- 15 ශී් මහා බෝධීන් වහන්සේ රෝපණය කිරීමේ උත්සවයට විවිධ පුදේශවලින් පුාදේශීය පාලකයින් කැඳවීමට දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා කිුයා කළේ
 - (1) තමා මුළු රටේම රජු බවට පුාදේශීය පාලකයින් තුළ අවධාරණය කිරීම සඳහා ය.
 - (2) පුාදේශීය පාලකයින් තුළ සුහදතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා ය.
 - (3) ඉන්දියාව අනුගමනය කරන කිුිිියාමාර්ග තමන් ද අනුමත කරන බව දැනුම්දීම සඳහා ය.
 - (4) පුාදේශීය පාලකයින් අතර පැවැති විරෝධතා මර්දනය කිරීම සඳහා ය.
- 16 අනුරාධපුර නගරය හැඳ<mark>ින්වී</mark>මට ''නුරුපුර'' යන වචනය වාවහාර කර තිබෙන්නේ,
 - (1) පනාකඩුව තඹ සන්නසේ ය.
- (2) වල්ලිපුරම් රන්පතේ ය.
- (3) ගල්පොත සෙල්ලිපියේ ය.
- (4) ටොලමිගේ භූගෝල ශාස්තු පුවේශයේ ය.
- 17 දේශීය සාහිතාාමය මූලාශු අතර වඩාත් පැරණිතම මූලාශුය වන්නේ,
 - (1) මනාවංශයයි. (2) දීපවංශයයි. (3) බෝධිවංශයයි. (4) රාජාවලියයි.
- 18 ශී ලංකාව පිළිබඳව ලියැවී ඇති විදේශීය මූලාශු අතර අරාබි, චීන හා ඉංගීීසි මූලාශු වන්නේ පිළිවෙළින්,
 - (1) ඉබන් බතුතාගේ දේශාටන වාර්තා, එදා හෙළදිව, පාහියන් හිමිගේ වාර්තා
 - (2) ඉබන් බතුතාගේ දේශාටන වාර්තා, පාහියන් හිමිගේ වාර්තා, එදා හෙළදිව
 - (3) ඩිමුන්ඩෝ, රිඹෙයිරෝගේ ලංකා ඉතිහාසය, නැවුරාලිස් හිස්ටෝරියා
 - (4) භූගෝල ශාස්තු පුවේශය, ටොලමිගේ ලංකා සිතියම, එදා හෙළදිව
- 19 ශී ලංකාවේ පහතරට තෙත් කලාපයේ ජිවත් වූ පුාග් ඓතිහාසික ජනයාගේ ජීවිතය පිළිබඳව වැදගත් තොරතුරු අනාවරණය වන ස්ථානයක් වන්නේ,
 - (1) සීගිරිය පොතාන නම ස්ථානයයි.
 - (2) අත්තනගොඩ අළු ලෙනයි.
 - (3) කිතුල්ගල බෙලිලෙනයි.
- (4) බුලත්සිංහල පාහියන්ගල ලෙනයි.
- 20 ඉරණමඩු සැකැස්ම යනුවෙන් පුරා විදාහඥයින් විසින් හඳුන්වා ඇත්තේ,
 - (1) ප්ලයිස්ටොසීන යුගයට අයත් අධික වර්ෂා කාලවල තැන්පත් වූ බොරළු සහිත පස් තට්ටුවකි.
 - (2) අර්ධ ශුෂ්ක කලාපයේ මැටි සහිත වැලි පසකින් වැසුණු බොරළු පස් තට්ටුවකි.
 - (3) හෝමෝ සේපියන් මානවයා දඩයමින් හා ආහාර රැස් කිරීමෙන් ජිවත් වූ පුදේශයකි.
 - (4) රත්නපුර හා අවට පුදේශවලින් හමුවන ඉල්ලම් පස් තට්ටුවකි.

- 21 අලිගල, පොතාන හා පිදුරන්ගල යන ස්ථාන පිළිබඳව නිවැරදි පුකාශයක් වන්නේ,
 - (1) පහතරට වියළි කලාපයට අයත් පැරණි වාසස්ථාන පැවැති ස්ථාන වීම.
 - (2) පහතරට තෙත් කලාපයට අයත් පැරණි වාසස්ථාන පැවැති ස්ථාන වීම.
 - (3) ගල් යුගයේ ජනයා ජිවත් වූ බවට තොරතුරු හමුවී තිබෙන අර්ධ ශුෂ්ක කලාපයට අයත් ස්ථාන වීම.
 - (4) අතරමැදි වියළි කලාපයේ පුාග් ඓතිහාසික ජනයා ජීවත් වූ ස්ථාන වීම.
- 22 ශී ලංකාව හා චීනය අතර ඉතා ශක්තිමත් ලෙස සම්බන්ධතා ගොඩනගාගත් පාලකයකු වන්නේ,
 - (1) හයවන අග්ගබෝධි රජතුමා
- (2) පළමුවන ගජබා රජතුමා
- (3) පළමුවන විජයබාහු රජතුමා
- (4) භාතිකාභය රජතුමා
- 23 පළමුවන උපතිස්ස රජතුමා විසින් ''පසවන්ති නාම සාලා'' නම් ගොඩනැගිලි විශේෂයක් කරවූ බව සෙල්ලිපිවල සඳහන් වේ. මෙහි ''පසවන්ති නාම සාලා'' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,
 - (1) බුාහ්මණයින්ගේ ආගමික කටයුතු ඉටුකිරීම පිණිස සකස් කරන ලද ස්ථානයි.
 - (2) ගැබිණි මව්වරුන්ට දරු පුසුතිය පිණිස කරවූ ගොඩනැගිලි විශේෂයකි.
 - (3) පොදු සෞඛා පහසුකම් නගාසිටුවීම පිණිස ඇතිකළ රෝහල් වර්ගයකි.
 - (4) දරුණු උණ රෝගයකට පුතිකාර කිරීම පිණිස තැනවූ ගොඩනැගිලිය.
- 24 හේත් ගොවිතැන පැරණි ගැමියන්ගේ පුධාන ජීවන මාර්ගයක් විය. ''නව දැලිහේත'' යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ,
 - (1) අලුතින් ගිනි තබා සකස් කරගත් හේනකි.
 - (2) පැළෑටි වර්ග නවයක් දළු ලා සරුවට වැඩුණු හේනකි.
 - (3) කාලයක් අතහැර දමා යළිත් වගා කිරීම ආරම්භ කරන හේනකි.
 - (4) දඬු වැටකින් ආරක්ෂා සහිතව වගා කරන හේනකි.
- 25 ශී ලංකාවේ දෙවන නාගරීකරණ අවස්ථාවේ බිහිවූ නගර පිළිබඳව සාවදාා පුකාශයක් වන්නේ,
 - (1) වැඩි නගර සංඛාාවක් නිරිතදිග පුදේශය ආශුය කරගෙන වර්ධනය විය.
 - (2) දේශපාලන බලය විමධාගත වීම නිසා පාලන මධාාස්ථාන කීපයක් ඇතිවිය.
 - (3) නව වෙළඳ සම්බන්ධතා ජාලයක් නිර්මාණය විය.
 - (4) දකුණු ඉන්දීය ආකුමණ නිසා රාජධානි පරිහානියට පත්විය.
- 26 දදිගම සෙල්ලිපියේ සඳහන් වන තොරතුරුවලට අනුව එය
 - (1) සිංහල සංගයේ වැරදිකරුවන්ට සමාව දෙමින් පිහිටවු අභයදාන සෙල්ලිපියකි.
 - (2) ස්වාධීන පාලකයින් ලෙස කටයුතු කළ වන්නියාර්වරුන් අවනත කරගැනීම පිළිබඳව තොරතුරු සඳහන් වන සෙල්ලිපියකි.
 - (3) තොටගමුවේ ශීු රාහුල හිමියන්ට පුදානය කළ ගම්වර පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් සෙල්ලිපියකි.
 - (4) විකුමබාහු හා ජයවීර බණ්ඩාර රජවරුන් අතර ඇතිකරගත් සම්මුතියක් පිළිබඳව තොරතුරු සඳහ<mark>න් සෙ</mark>ල්ලිපියකි.
- 27 උඩරට රාජධානියේ නව රාජවංශයක් ආරම්භ කරමින් පළමුවන විමලධර්මසූරිය නමින් රජ බවට පත්වුයේ,
 - (1) උඩරට ජයවීර බණ්ඩාරගේ පුතුයා ය.
 - (2) උඩරට වීරසුන්දර බණ්ඩාරගේ පුනුයා ය.
 - (3) උඩරට කොනප්පු බණ්ඩාරගේ පුතුයා ය.
 - (4) සේනාසම්මත විකුමබාහුගේ පුතුයා ය.
- 28 කීර්ති ශී රාජසිංහ රජතුමාගේ පාලන කාලය හා සම්බන්ධ නිවැරදි පුකාශයක් වන්නේ,
 - (1) බිසවගේ සහෝදරයාට සිංහාසන උරුමය හිමිවිය.
 - (2) ඉංගීසිනු මෙරට මුහුදුබඩ පුදේශවල බලය අල්ලාගැනීම සිදුවිය.
 - (3) වැලිවිට සරණංකර හිමියන්ගේ මූලිකත්වයෙන් රට පුරා බෞද්ධ ආගමික පුබෝධයක් සිදුවිය.
 - (4) වසර 50 ක පමණ කාලයක් උඩරට රාජාය පාලනය කළේය.
- 29 උඩරට රාජධානි සමයේ මහවාසල හා සම්බන්ධ නිලධාරීන් පමණක් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.
 - (1) දියවඩන නිළමේ, බත් වඩන නිළමේ, ගජනායක නිළමේ හා සළුවඩන නිළමේ
 - (2) ලියන රාළ, උන්ඩිය රාළ, රටේ රාළ, ගජනායක නිළමේ
 - (3) දිසාවේ, රටේ මහත්වරු, බත්වඩන නිළමේ, ගජනායක නිළමේ
 - (4) මහ අධිකාරම්, දිසාවේ, රටේ මහත්වරු, සේනානායක නිළමේ
- 30 මහනුවර රාජධානි සමයේ රදළ පුධානීන් විසින් කරන ලද සේවය වෙනුවෙන් පුදානය කළ ඉඩම් හඳුන්වන ලද්දේ,
 - (1) ගබඩාගම් වශයෙනි.

- (2) පරවේණි ඉඩම් වශයෙනි.
- (3) විහාර දේවාලගම් වශයෙනි.
- (4) නින්දගම් වශයෙනි.

31	කිස්ටෝපර් කළම්බස්ට දේශ ගවේෂණ කටයුතු සඳහා අනුගුහය ලැබුණේ					
	(1) පෘතුගාලයේ නාවික හෙන්රි කුමාරයාගෙනි.					
	(2)	ස්පාඤ්ඤයේ පර්ඩිනන්ඩ් රජතුමාගෙන් හා	ඉසබෙලා රැජිනගෙනි.			
	(3)	එංගලන්තයේ අටවෙනි හෙන්රි රජතුමාගෙනි	3.			
	(4)	ඕලන්දයේ පස්වෙනි විලියම් රජතුමාගෙනි.				
32	දෙවෙනි විමලධර්මසූරිය, ශීී විජය රාජසිංහ, කීර්ති ශීී රාජසිංහ යන රජවරුන් නිවැරදි පුකාශයක් වනුයේ,					
	(1)	ලංදේසීන්ට අයත් වෙරළබඩ පුදේශවලට වර්				
	(2)	ලංදේසීන් සමග සාම ගිවිසුම් අත්සන් කර	ඇත.			
	(3)	උපසම්පදාව ගෙන්වීම පිණිස ලංදේසීන්ගෙන	ත් නැව් ලබාගෙන ඇත.			
	(4)	ලංදේසීන්ට විරුද්ධව කැරලි ගැසීමට පහතර	රට ජනයාට උදව් දී ඇත.			
33	1630 රන්දෙනිවෙල සටන, 1638 ගන්නොරුවේ සටන යන උඩරට ආකුමණ මෙහෙයව් පෘතුගීසි කපිතාන්වරුන් නම්					
	(1)	කොන්ස්තන්තීනු ද සා සහ පේරෝ ලෝදෙ				
	(2)	ජෙරනිමෝ ද අසවේදු සහ දියොගු ද මේ				
	(3)	පේරෝ ලෝපේස් ද සූසා සහ කොන්ස්තන්තීනු ද සා				
	(4) කොන්ස්තන්තීනු ද සා සහ දියොගු ද මේලෝ					
34		යානු රටකදී පෘතුගීසීන් දරුණුතම පරාජයක් ල				
	(1)	1602 බලනේ දී (2)				
	(3)	1630 රන්දෙනිවෙල දී (4)	1562 මුල්ලේරියා වෙලේ දී			
35		රදි පුකාශය තෝරන්න.				
	(1)		බණ්ඩාර මරණයට පත්වූයේ යාපනයේ දී ය.			
	(2)	මායාදුන්නේගේ පුත් ටිකිරි බණ්ඩාර දෙවන				
	(3)	ජීවිතක්ෂයට පත්විය.	වක් ඇනී පළමුවන විමලධර්මසූරිය රජතුමා			
	(4)	සීතාවක රාජසිංහ රජු 1582 දී උඩරට පත්කිරීමෙනි.	- Till like			
36	චිතු ශිල්පියෙක් පමණක් නොව කවියෙක් ද, සංගීතඥයෙක් ද, පායෝගික ඉංජිනේරුවර වූ පුද්ගලයා වන්නේ,					
	(1)	ලියනාඩෝ ඩාවින්චි (2)				
	(3)	මැසෙක්සියෝ (4)				
37		o A තීරුවේ ද <mark>ක්වෙන්</mark> නේ උඩරට රාජධානි වේ කාර්යයන් සමග ඒවා ගලපා නිවැරදි පිළි;				
		\mathbf{A}	В			
		1. කුරුමව බද්ද A	භාණ්ඩ පුවාහනය			
		2. බඩහැල බද්ද B	රෙදි සේදීම			
		3. මඩිගෙ බද්ද C	වළං තැනීම			
		4. රදා බද්ද D	අලිඇතුන් ඇල්ලීම			
	(1)	D A C B (2) D B A C (3)	D C A B (4) A C B D			
38	රයිගම	ම හා දැදිගම යන ස්ථානවලත් පුාදේශීය පාල				
	(1)	කුරුණෑගල රාජධානි සමයේ දී (2)				
	(3)	දඹදෙනි රාජධානි සමයේ දී (4)	යාපනුව රාජධානි සමයේ දී			
39	පොළොත්තරු යුගය වන විට මෙරට වාස්තු විදාහත්මක නිර්මාණවල අග්නිදිග ලක්ෂණ දක්නට තිබූ බවට උදාහරණයක් ලෙස ගත හැක්කේ,					
	(1)	නිශ්ශංකලතා මණ්ඩපයයි. (2)	සත්මහල් පුාසාදයයි.			
	(3)	පබළු වෙහෙරයි. (4)	අටදාගෙයයි.			
40	තුන්ම	වෙනි විජයබාහු රජතුමාගෙන් ඉටුවූ සේවාවක්	නොවන්නේ,			
	(1)					
	(2)					
	(3)					
	(4)	උපසම්පදා උත්සවයක් පවත්වා සංඝ සංගෙ	්ධනයක් ඇතිකිරීම. $(2 \times 40 = 80)$			

අවසාන වාර පරික්ෂණය 2015

ඉතිහාසය - II

10 ශුේණිය

කාලය පැය 03 යි.

නම/ විභාග අංකය:

- පළමු පුශ්නය ඇතුළුව පුශ්න 06 කට පිළිතුරු සපයන්න.
- 01 (අ) (1) සපයා ඇති ශීූ ලංකා ආකෘති සිතියම පුයෝජනයට ගෙන පහත සඳහන් දෑ ලකුණු කර නම් කරන්න. (ල. 10)
 - කොට්ටියාරම / මල්වාන / ගම්පල / මහවැලි ගඟ / ගොඩවාය / පල්ලව වංක/ ජම්බුකෝළ පට්ටන / බටදොඹ ලෙන / අරුවිආරු / මහනුවර
 - (2) සපයා ඇති ලෝක ආකෘති සිතියම පුයෝජනයට ගෙන පහත සඳහන් දෑ ලකුණු කර නම් කරන්න. (ල. 08)
 - රෝමය / අයිබීරියන් අර්ධද්වීපය / කැලිකට් / රතු මුහුද / කොන්ස්තන්තිනෝපල් / ස්පාඤ්ඤය / ප්ලොරන්ස් / බටහිර ඉන්දීය දූපත්
 - (ආ) පහත A B C D වශයෙන් දක්වා ඇති ඓතිහාසික සිදුවීම් හා සම්බන්ධ පුද්ගලයින් කවුරුන්දශී වරහන් තුළින් තෝරා අනුපිළිවෙළින් ලියන්න. (ල. 04)
 - (කීර්ති ශීු රාජසිංහ / ශීු විකුම රාජසිංහ / පළමුවන විමලධර්මසූරිය / පළමුවන විජයබාහු / කීර්ති නිශ්ශංකමල්ල / දෙවන රාජසිංහ)
 - A ශී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන දීර්ඝතම සෙල්ලිපිය වන ගල්පොත සෙල්ලිපිය ලියවීම.
 - B පොළොන්නරුව සොළී පාලනයෙන් නිදහස් කරගැනීම.
 - C සියම් දේශයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේලා ගෙන්වා උපසම්පදාව පිහිටුවීම.
 - D දෙල්ගමු විහාරයේ සඟවා තිබු දළදා වහන්සේ මහනුවරට වැඩම වීම.
 - (ඇ) පින්තූර ආශුයෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

A

В

 \mathbf{C}

- (1) (a) A අක්ෂරයෙන් දක්වෙන නිර්මාණය හඳුන්වන නම කුමක් ද?
 - (b) එය හමුවී තිබෙන්නේ කවර ස්ථානයකින් ද?
 - (c) මෙයට තෙල් පිරවීම පිණිස යොදාගෙන තිබෙන මූලධර්මය කුමක් ද?

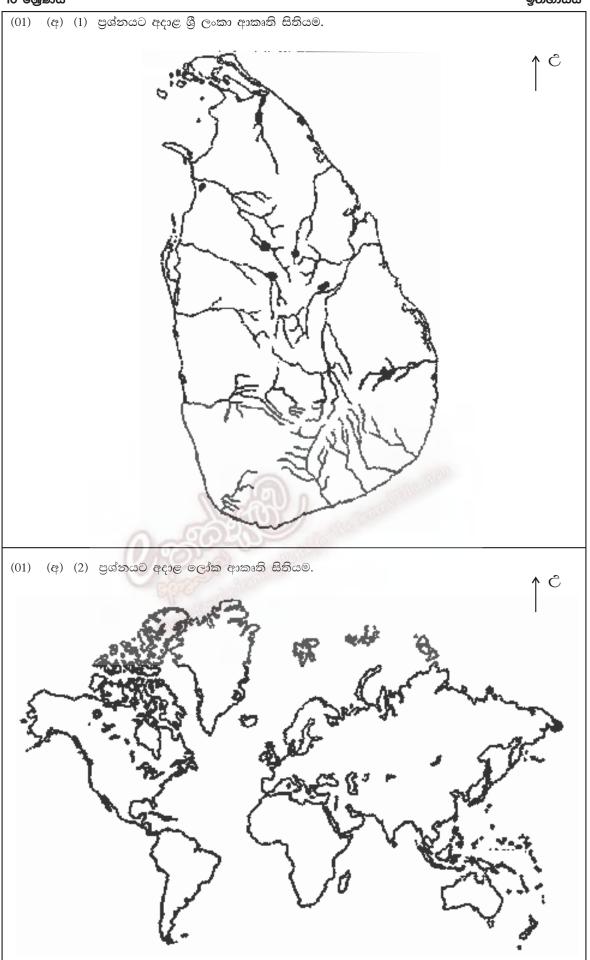
- (2) (a) B අක්ෂරයෙන් දක්වෙන නිර්මාණය හමුවී තිබෙන්නේ කවර ස්ථානයකින් ද?
 - (b) එය කවර කාල වකවානුවකට අයත් සේ සලකනු ලැබෙන්නේ ද?
 - (c) මෙම නිර්මාණය නිසා තහවුරු වන කරුණක් ලියන්න.
- (3) (a) C අක්ෂරයෙන් දක්වෙන ගොඩනැගිල්ල කුමක් ද?
 - (b) කවර රාජධානි යුගයකට එය අයත්වේ ද? (ල. 08)
- 02 (1) මෙරට අතීතයේ දී ජල කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ඉහළම තාක්ෂණයක් භාවිත වූ බව එකල තනා තිබෙන වැව් වලින් තහවුරු වේ. අනුරාධපුර යුගයට අයත් එවැනි වැව් 3 ක් සඳහන් කරන්න.
 - (2) එකල අවකාශය මැනීමට යොදාගත් මිනුම් 2 ක් හා බර මැනීමට යොදාගත් මිනුම් 2 ක් බැගින් සඳහන් කරන්න.
 - (3) එකල යකඩ නිස්සාරණය සඳහා යොදාගෙන තිබුන තාක්ෂණය ස්වභාවධමීයේ සිදුවීම් හා කෙතරම්දුරට සම්බන්ධ වූයේදයි උදාහරණ දක්වමින් පැහැදිලි කරන්න.
 - (4) වැවක ආරක්ෂාව සඳහා ඉදිකර තිබෙන පුධාන අංග 3 ක් දක්වා ඒවායින් වැවේ ආරක්ෂාවට සැලසෙන සේවය වෙන වෙනම විමසන්න.
- 03 (1) රද්කොල් සම්දරු / කුඩීන් / අන්වයාතදස යන නම්වලින් අතීතයේ හඳුන්වා ඇති පුද්ගලයින් කවුරුන්දයි පිළිවෙළින් නම් කරන්න.
 - (2) එකල නීතිය හා සම්බන්ධ කටයුතුවලදී ''වදාළ'' හා ''සභාව'' යනුවෙන් අදහස් කරන ලද්දේ මොනවාදයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 - (3) බදුලු ටැම් ලිපියට (සොරබොර වැව ලිපියට) අනුව එකල මෙරටේ පැවැති අභාවන්තර වෙළඳාම හා ඊට අදාළ නීති ගැන විස්තර කරන්න.
 - (4) එකල ජනයා ආහාර පාන සකස් කරගත් ආකාරය, ඒ සඳහා යොදාගත් කුම ශිල්ප, සකස් කරගත් ආහාර වර්ග පිළිබඳව වෙන වෙනම විස්තර කරන්න.
- 04 (1) (a) දඹදෙණි රාජධානියේ ආරම්භක පාලකයා වීම.
 - (b) ඊජිප්තුවට තානාපතිවරුන් යැවීම.
 - (c) කෝට්ටේ බලකොටුවක් තනවා ආර්ය චකුවර්තිගේ අයකැමියන් පළවා හැරීම.

ඉහත කාර්යයන් හා සම්බන්ධ රජවරුන් පිළිවෙළින් නම් කරන්න.

- (2) පොළාන්නරු රාජධානිය බිඳ වැටීමට බලපා තිබෙන කරුණු 2 ක් සඳහන් කරන්න.
- (3) තම රාජෳයට එල්ල වූ සතුරු ආකුමණවලට සාර්ථකව මුහුණ දුන් දඹදෙනි රජතුමා නම්කර එතුමා ඒ සඳහා කිුිිියාකළ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
- (4) කෝට්ටේ රාජධානි යුගය සිංහල සාහිතායේ ස්වර්ණමය යුගය ලෙස සලකනු ලබන්නේ මන්දයි කරුණු 3 ක් ආශුයෙන් පහදන්න.

- 05 (1) මහනුවර රාජධානි යුගයේ දී රජතුමා විසින්ම විසඳන ලද නඩු වර්ග 3 ක් සඳහන් කරන්න.
 - (2) එකල වරද කළවුන්ට දුන් දඬුවම් වර්ග 4 ක් ලියා දක්වන්න.
 - (3) මහනුවර රාජධානි සමයේ පරිපාලන සංවිධානයට අයත්ව පැවැති කොටස් නම් කර ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
 - (4) දෙවන රාජසිංහ රජතුමාට රාජා බලය ආරක්ෂාකර ගැනීම පිණිස මුහුණ දීමට සිදුවූ අභියෝග 3 ක් වෙන වෙනම විස්තර කරන්න.
- 06 (1) පුනරුද සමයේ යුරෝපා රටවල සාහිතාාමය වශයෙන් විශිෂ්ට සේවාවක් ඉටුකළ ගත් කතුවරුන් තිදෙනෙක් නම් කරන්න.
 - (2) පහත දක්වෙන්නේ එකල සොයා දනගත් නව අදහස් කීපයකි. එම සිදුවීම් හා සම්බන්ධ පුද්ගලයින් අනුපිළිවෙලින් නම් කරන්න.
 - (a) පෘථිවිය ඇතුළු ගුහලෝක සියල්ල සූර්යයා වටා ඉලිප්සාකාරව භුමණය වන බව
 - (b) චන්දුයා මතුපිට ආවාට ඇති බව
 - (c) රුධිර සංසරණ පද්ධතිය පිළිබඳව තොරතුරු සොයා දුනගැනීම
 - (d) මුදුණ යන්තුය නිපදවීම
 - (3) පුනරුද සමයේ නව වෙළඳ මාර්ග සොයාගැනීමට සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයින් ඔවුන් සොයාගන්නා ලද පුදේශ ද ඇතුළත් වන පරිදි විස්තරයක් ලියන්න.
 - (4) මධානතන යුගයේ අවසාන භාගයේ යුරෝපා රටවල පුනරුදය ඇතිවීමට බලපෑ හේතු 3 ක් විස්තර කරන්න.
- 07 (1) පෘතුගීසීන් පැමිණෙන විට ශුී ලංකාව දේශපාලන වශයෙන් බෙදී පැවති කොටස් නම් කරන්න.
 - (2) (a) 1521 න් පසුව කෝට්ටේ රාජායේ දේශපාලන වශයෙන් බෙදීමක් ඇතිවීමට බලපෑ හේතුව කුමක් ද?
 - (b) එසේ බෙදීගිය කොටස් නම් කරන්න.
 - (3) ''කෝට්ටේ රාජාය තුළ පැවැති අභාන්තර ආරවුල් පෘතුගීසීන්ට කෝට්ටේ රාජායේ බලය තහවුරු කර ගැනීමට මඟ පෑදුවේ ය.'' මෙම පුකාශය කරුණු 2 ක් වත් ආශුයෙන් ඔප්පු කරන්න.
 - (4) ''උඩරට රාජාය තුළ ද තම බලය තහවුරු කර ගැනීම පිණිස නිරන්තර උත්සාහයක පෘතුගීසීහු යෙදී සිටියහ.'' අවස්ථා 2 ක් ආශුයෙන් මෙම කියමන ඔප්පු කරන්න.
- 08 (1) දේශපාලන බලය මධාගත වූ මුල් කාලයේ දී රජවරුන් විසින් ආරෝපණය කරගත් රාජත්ව සංකල්ප 3 ක් නම් කරන්න.
 - (2) එකල රාජා පරිපාලන සැකැස්මට සම්බන්ධ වූ නිලධාරීන් වර්ග 4 ක් සඳහන් කරන්න.
 - (3) වීමධාගතව පැවැති දේශපාලනය මධාගත වාාපාරයකට පත්කිරීම සඳහා දුටුගැමුණු රජතුමාගෙන් ඉටුවූ සේවාව පහදන්න.
 - (4) පූර්ව රාජා සමයේ මෙරට ගමක සැකැස්ම කවර ආකාර වීදයි විස්තර කරන්න.

10 ශුේණිය ඉතිහාසය

(ii) කොටසට ලකුණු 04 යි. (iii) කොටසට ලකුණු 05 යි.

(i) කොටසට ලකුණු 03 යි.

(iv) කොටසට ලකුණු 06 ය

වර්ෂ අවසාන පරීකෂණය - 2018 ඉතිහාසය - 10 ශ්ලණීය							
පිළිතුරු පතුය							
I පතුය							
1. 3 2. 3 3. 1 4. 4 5. 2 6. 2 7. 3	11. 1 12. 1 13. 3 14. 3 15. 4 16. 2 17. 3	21. 4 22. 4 23. 3 24. 2 25. 3 26. 1 27. 3	31. 4 32. 1 33. 3 34. 3 35. 1 36. 2 37. 1				
8. 4 9. 3	18. 2 19. 3	28. 1 29. 3	38. 4 39. 2				
10. 2	20. 2	30. 1	40. 3				
II පතුය							
01. (1) ලංකා සිතියම (2) ලෝක සිතියම							
_	-	R- 1638 - ගන්නෝරු අ S- බිතානා ජාතික රෙ ii යපස් වලින් iv දහනය සඳෑ වායුව අවශ		(ලකුණු 04) (ලකුණු 04) සාරණය යට ඔක්සිජන් නිපදවීම			
Ⅱ කොටස				(ලකුණු 04)			
02.(i) a- දීප වංශය b- නිකාය සංගුහය c- මහා වංශය (ii) i කාලය හා අවකාශය පිළිබඳ දැන ගැනීමට ii අතීත අත්දැකීම් මඟින් වර්තමානය තේරුම් ගෙන අනාගතය ගොඩ නැගීමට iii අන් සංස්කෘතීන්ට ගරු කිරීමට iv විවිධ මත ඉවසීමට ආදී කරුණු සඳහා (iii) (a) "නානක මූලාශු යනු කාසි විදහාවයි/ කාසි පිළිබඳ හැදෑරීමයි (b) • ඒ ඒ කාල වල පැවති ලෝහ වර්ග පිළිබඳව දැන ගැනීමට • දේශීය හා විදේශීය වෙළඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට • භාවිතා කළ තාඤණය පිළිබඳ දැනගැනීමට • රට තුළ පැවති ආර්ථික තත්ත්වය පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීමට							
• ඒ ඒ කාල වල රජ කළ රජවරුන් පිළිබඳ දැන ගැනීමට ආදී කරුණු සඳහා (ලකුණු 05) (iv) i පාසල තුළ පුරාවිදහා සංගම් බිහි කිරීම තුළින් ii පාසල් පුජාවට විවිධ වැඩසටහන් ඔස්සේ එහි වැදගත්තම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට iii පෝස්ටර් මඟින්/ නාටා මඟින්/ පුවත් පත් වල ලිපි ලිවීම මඟින්/ පුරාවස්තු රැක ගැනීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම iv පුරාවස්තු වලට හානි වල අවස්ථා පිළිබඳව දැන ගතහොත් බලධාරීන්ට ඒ පිළිබඳව දැනුම් දීම v පුරාවස්තු සංරක්ෂණය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලවල් හඳුන්වා දීම (ලකුණු 06)							
03. (i) පාහියන්ගල, බටදොඹ	ලෙන, කිතුල්ගල	බෙලි ලෙන, සීගිරි පොත	තන, අලිගල	(ලකුණු 03)			
(ii) • වාර්ෂික වර්ෂාපතනය • පාෂාණ වර්ග වල සු((iii) • උඩරංචාමඩම නිවස		ආහාර සුලභතාවආරක්ෂාවලම්භක නාස	ායය	_ (ලකුණු 04)			
★ පරික්ෂිත ගම් සහ අප	රිකිෂිත ගම් පැව\$	බිහිවී තිබීම උදා:- සුමන ව හීම	් නිෂ්පාදනය කර තිබීම හපි, විහාර වාපි, හුන්දර වාපි	(ලකුණු 05)			
★ ජනාවාස වල ස්වභා	විය අනුව නගර		ට්ඨන ගාම, කුම්භකාර ගාම, ගෝ කිරීම ආදිය	පාල ගාම (ලකුණු 06)			

04.(1) i කාශාප රජතුමා ii කුටකණ්ණාභය රජතුමා iii නිශ්ශංක මල්ල රජු (ලකුණු 03) (2) ● නගර ආරඎකයා • භාණ්ඩාගාරික • ඇත් අංශයේ පුධාන • කාසි අච්චු ගැසීමේ නිලධාරී ((ර (3) • පියාගෙන් පුතාට රාජාය හිමි වීම • සහෝදරයාගෙන් සහෝදරයාට රාජා උරුමය හිමිවීම. (ලකුණු 04) • රජුගේ බිරිදගේ සොහොයුරාට හෝ රජුගේ සහෝදරියගේ පුතාට හිමිවීම. (උදාහරණ මඟින් පිළිතුර තහවුරු කර තිබිය යුතුය) (ලකුණු 05) (4) දේශපාලන • ලම්භකර්ණ වංශයේ ආරම්භක පාලකයා වීම • රට අභාන්තර පාලනය විධිමත් කිරීම • ලංකාවේ සියලු පුදේශ රජුගේ පාලනයට නතු කර ගැනීම උදා:- පනාකඩුව තඹ සන්නස මඟින් මේ බව පැහැදිලි වේ. බලය විමධාsගත කර තිබීම උදා:- සෘෂිගිරි ඇමති යාපනය පුදේශය භාරව සිටීම ආර්ථික • පුථම වරට අයබදු අය කිරීම විධිමත් කළ රජු වීම • විශාල පුමාණයේ වැව් ඉදි කළ රජු වීම • නව ජලාශ ඉදි කිරීමට රජයේ මුදල් වැය කළ යුතු බව පුකාශ කිරීම හා එය කිුියාත්මක කිරීම • කිුෂ්ණ නදී නිම්නයේ ඇතිවූ ආහාර හිඟයට පිළියම් යෙදීම සඳහා කෘෂි අංශය දියුණු කිරීමට පෙළඹීම (ලකුණු 06) 05. (1) A - II අග්ගබෝධි රජු B - ධාතුසේන රජු C - දේවානම්පියතිස්ස රජු (ලකුණු 03) • දූර්වල පාලකයන් බලයට පත් වීම (2) • කාලිංග මාඝ ආකුමණය • කාලිංග හා පාණ්ඩා වංශිකයන් අතර ගැටුම් ඇති වීම • රජරට ආර්ථික පරිහානිය හා ඉහත හේතු මත මධාග පාලනය බිඳ වැටීම, ආරකෂාව නැතිවීම, වෙළඳාම හා පුවාහණය අඩපණ වීම, පුභූන් හා උරුමකරුවන් වෙනත් පුදේශ වලට සංකුමණය වීම ආදිය නිසා රජරට ශිෂ්ටාචාරය පරිහානියට පත් වූ බව (3) • iv වන මිහිඳු රජුගේ - අනුරාධපුර පුවරු ලිපියේ සඳහන් කරුණු ු(උස් බිම් ඉඩම් වල කැලෑ නොකැපිය • iii උදය රජු - බුද්ධන්නේහෙල සෙල්ලිපිය (ගොවිතැන් කළ යුතු බෝග) • V වන කාශාප රජු - කෝණ්ඩවට්ටවාන් ටැම් ලිපිය (වල්වල දඬුපත් නොකපනු ඉසා) • අමණ්ඩගාමිණි අභය රජු - "මාඝාත නීතිය" • නිශ්ශංක මල්ල රජු - මිහින්තලා පුවරු ලිපිය (ජලාශ වල හා අවට ජීවත් වන සතුන් නොමැරිය යුතු බව (ලකුණු 05) (4) A- කුළු වැව B- කළිඟු බැම්ම C- බිසෝ කොටුව D- පිටවාන (මින් දෙකක කාර්ය විස්තර කර තිබීම අවශා වේ) (ලකුණු 06) 06.(1) a- ගෘහපති c- පරුමුඛ (ලකුණු 03) (2) • කෘෂි කර්මාන්තය නගා සිටුවීමට • වාරි පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීමට • දේශීය හා විදේශීය ආකුමණ වලින් මහජනයා ආරකෂා කිරීම • බුදු දහමට අනුගුහ දැක්වීමට • ජනතාවගේ සමාජ සුභසාධන කටයුතු වලට සහය දීමට • නීතිරීති පැනවීම මඟින් ද මහජන හිතකාමී පාලනයක් ගෙන යාමට කටයුතු කිරීමට • සමාජ සංස්කෘතික අභිවර්ධනයට සහය දැක්වීමට ආදී කරුණු සඳහා (ලකුණු 04) (3) ගොඩ ගොවිතැන හා මඩ ගොවිතැන පිළිබඳ විස්තර කර තිබීම ආදී... (ලකුණු 05) (4) (1) හෝපිටිගමුව ටැම් ලිපියේ සඳහන් වෙළඳ නීති පිළිබඳ විස්තර කර තිබීම උදා:- • බුලත් විකිණීමේ දී හිරු එළියෙන් ආවරණය විය යුතු බව • කිරුම් මිනුම් පුමිති ගත විය යුතු බව • බදු අය කිරීම - වෙළඳ පලට එන අය හෝ පමණක් කළ යුතු බව • පොහොය දින වල වෙළදාම් කිරීම තහනම් කළ යුතු බව (ලකුණු 06) 07.(1) (i) කෝට්ටේ (ii) උඩරට (iii) යාපනය (ලකුණු 03) (2) • කිු.ව. 1594 - පේරෝ ලෝපේස් ද සූසා • කිු.ව. 1602 - දොන්ජොරනිමෝද අසවේදු • කිු.ව. 1630 - කොන්ස්තන්තීනූ ද සා • කිු.ව. 1638 - දියේ ගෝද මෙලෝ (ලකුණු 04) (3) • උඩරට රාජාය උරුමය තහවුරු කර ගැනීම • දෙල්ගමු විහාරයේ සඟවා තිබූ දන්ත ධාතුන් වහන්සේ මහනුවරට වැඩම කරවීම • උඩරට රාජාාය පෘතුගීසින්ගෙන් බේරා ගැනීමට කටයුතු කිරීම උදා:- දන්තුරේ සටන හා පෘතුගීසින්ට එරෙහිව පහතරටින් එල්ලවූ කැරළි වලට සහය දීම • බුදු දහමට අනුගුහය දැක්වීම (බෞද්ධ නමක් යොදා ගැනීම/උපසම්පදාව බුරුමයෙන් ගෙන් වීම) • ගොවිතැන් දියුණු කිරීම / යකඩ කර්මාන්තය හා වෙඩි ලුණු කර්මාන්තය දියුණු කිරීම. (ලකුණු 05)

- (4) ආර්ථික කටයුතු
 - කෘෂි ආර්ථිකය පුධෘන වීම හා ස්වයංපෝෂිත එකක් වීම
 - වී වගාව අඩු වීම
 - හේන් වගාව වැඩිපුර සිදු වීම (ධානා /අලවර්ග/කුළු බඩු)
 - යකඩ, දැව, ලෝහ හා ලාක්ෂා කර්මාන්ත දියුණු වීම
 - සත්ත්ව පාලනය පැවතීම
 - සියළු ඉඩම් වල අයිතිය රජු සතු වීම

සමාජ කටයුතු

- සියළු කටයුතු රජුගේ අධිකාරිත්වය යටතේ සිදු වීම
- ඉඩම් භුක්ති කුමය යටතේ පදනම් වූ ගම් පැවිතීම උදා:- දේවාල ගම්, නින්ද ගම්, පරවේණි
- කුල කුමයක් පැවතීම
- පන්සල මුල් වූ සමාජ කුමය
- උඩරට රාජායේ ඊට ආවේණික වූ සංස්කෘතික ලඤණ පැවතීම
- ගුාමීය සමාජයක් පැවතීම

(ලකුණු 06)

- 08. (1) i ගෝව ii බතාවිය iii මධුරාසිය (ලකුණු 03)
 - (2) කොන්ස්තන්තිනෝපල් නගරය තුර්කීන්ට යටත් වීම නිසා වෙළඳ මාර්ග ඇහිරීම එම නිසා යුරෝපීන්ට ආසියාවට පැමිණීමේ අභියෝගයට මුහුණ දීමට සිදු වීම
 - දේශගවේශණය කිරීම
 - අධිරාජාවාදය වාාප්ත කිරීම
 - ආගම පුචාරය
 - වෙළඳාම සඳහා ජාතාන්තර සබඳතා ශක්තිමත් කිරීම

(ලකුණු 04)

- (3) හෙන්රි රජුගේ දායකත්වය හා ඉසබෙලා රැජිණ විසින් ලබා දුන් රාජා අනුගුහය
 - රටවල් අතර අධිරාජා සඳහා ඇති වූ තරඟය
 - මාලිමා යන්තුය සොයා ගැනීම
 - ගැලීලියෝ ගැලීලි දුරදක්නය සොයා ගැනීම
 - ලෝක සිතියම නිර්මාණය ටොලමි
 - දේශ ගවේෂණයට පෙළඹුණු යුරෝපීය ජාතීන්ගේ නව සොයා ගැනීම් හා ඒවා ඔස්සේ තව දුරටත් සිදුවූ බලපෑම

උදා:- වස්කෝද ගාමා, බර්තලමියු ඩයස්, මැගලන්, කොලොම්බස් යන අයගේ සොයා ගැනීම් (ලකුණු 05) (4) යහපත්

- වාණිජ ආර්ථිකයක් ඇතිවීම
- ආණ්ඩු කුම වාවස්ථාවක් ලැබීම
- නීති පද්ධතියක් ගොඩ නැගීම
- ඉංගුිසි අධානපනය ලැබීම
- යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වීම
- බටහිර සංස්කෘතිය සම්මිශුණය වීම
- යටත් විජිතයක් බවට පත් වීම
- විදේශ ආකුමණ වලට ලක් වීම
- වස්තුව හා දේපල කොල්ල කෑම ආදී...

(ලකුණු 06)

09.(1) ශීක රෝම ශිෂ්ඨාචාරවලට නව පනක් ලැබීම

යුරෝපයේ දේශපාලන, ආර්ථික, සමාජ, සංස්කෘතික හා ආගමිත යන ක්ෂේතු වල ඇති වූ පිබිදීම

(ලකුණු 03)

- (2) (a) මයිකල් ආන්ජලෝ
 - (b) නිකලස් කොපර්නිකස්
 - (c) ගැලීලියෝ ගැලිලි
 - (d) පෙට්ටුාක්

(ලකුණු 04)

- (3) කොන්ස්තන්තිනෝපලය තුර්කීන්ට යටත් වීම
 - වෙළඳාමේ දියුණුව
 - බුද්ධි පුබෝධ්ය
 - පල්ලි ආධිපතා විවේචනයට ලක් වීම
 - සාගත වසංගත රෝග ඇති වීම ආදී....

(ලකුණු 05)

- (4) ආගමික පුතිසංස්කරණ ඇති වීම
 - දේශගවේෂණය
 - යටත් විජිත බිහි වීම
 - ශුාස්තීය පුනරුදය
 - මානව වාදය ඉස්මතු වීම
 - විදහාවේ දියුණුව (සොයා ගැනීම්
 - ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය, කලාව හා චිතු යන අංශයන්ගේ ඇති වූ දියුණුව

(ලකුණු 06)

